

לשבת חג הפסח – תשע"ה

היום יוצאים ממצרים

יועד גולדפרב

"בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים."

ליל הסדר הוא ערב שעסוק מאוד בצדדים החווייתיים של האדם. ההסבה, המנהגים המיוחדים, האסתטיקה, הניסיון לעורר שאלות וכד' הכל פונה אל חושי האדם, מנסה לעורר את תשומת ליבו. צורת הפנייה הזו מדברת מאוד לילדים, אך ודאי גם אנשים בוגרים נהנים מהצגה טובה, תפאורה יפה, ומכל דבר מוחשי וחוייתי.

אלא, שבעוד שילדים יכולים עוד ליהנות מהמחשבות וחוויות שעניינן העיסוק ביציאת מצרים, מה יעשו אנשים שכבר אכלו כמה אפיקומנים בחייהם?
האם אפשר ליהנות ולחוות מחדש מדי שנה את אותה יציאת מצרים ההיסטורית, עד כדי "לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים?"
האם כל שנה צריך אדם לשים על שכמו שק חפצים כדי להרגיש ולדמיין את עצמו יוצא **שוב** ממצרים?

נראה שבתפיסה זו, ליל הסדר שייך אך ורק לילדים. הם המוקד הבלעדי, וכל עוד הצלחנו להתמיה אותם, לגרום להם לשאול ואף לחוות את אותה יציאת מצרים ההיסטורית-יצאנו ידי חובת ליל הסדר.

אך ליל הסדר הוא יותר מכך, וגם קהל המבוגרים אינו פטור מלהשתתף בו באופן פעיל.

..."זוהי בכלל מה שאמרו ז"ל: "כל המרבה לספר ביציאת מצרים". פירוש, שחכמים בהסיפור דיציאת מצרים מעוררין הגאולה בכל דור ודור. ונמצא הם מרבין בסיפור דיציאת מצרים..." (שפת אמת תרל"ז).

השפת אמת מעניק לנו מבט אחר על סיפור יציאת מצרים. איננו מספרים את הסיפור הזה. אנחנו חלק ממנו. בכך שחכמים מעוררין את הגאולה בכל דור ודור-הם מרבים בסיפור יציאת מצרים, כי הסיפור הזה עדיין לא נגמר. הוא ממשיך עד היום, ובכל דור ודור אנחנו "יוצאים ביד רמה" ממצרים של דורנו. באופן האישי ובאופן הכללי ישראלי.

ליל הסדר החווייתי אינו ניסיון לעורר את כוח הדמיון בלבד, ולשחזר את יציאת מצרים מהעבר. ליל הסדר חושף את העובדה שאיננו מספרים סיפור קבוע כל שנה, אלא מוסיפים פרק חדש בכל שנה.

ליל הסדר יכול להיות מנוצל למחשבה ודיון במצרים של ימינו. מהי? מהו הקושי, המיצר ממנו אנחנו רוצים לצאת כיום?
האם יש בנו רצון לצאת מן המיצרים אל המרחב, או שמא התעמעמה בקרבנו תחושת הצורך בכך?

עיקר סיפור יציאת מצרים אינו התבוננות בעבר, אלא התבוננות בהווה ומתוך כך שאיפה והתקדמות אל העתיד. "להביא לימות המשיח".